

Metoda:
Pogovarjajmo se o skrbstvenem delu!
Tema metode:
Različne oblike skrbstvenega dela: od gospodinjskih opravil, vrtnarjenja, skrbi za bolne in hendikepirane do skrbstvenih poklicev, kot sta medicinska sestra in učitelj_ica. Spolno nevtralne predstavitve skrbstvenih dejavnosti.
Ciljna skupina:
Otroci v starosti med 2 in 6 let.
Število sodelujočih:
Neomejeno; lahko 10 (ali manj), lahko pa tudi 30 (ali več). Priporočljivo v manjših skupinah ali individualno.
Situacija (časovna primernost izvedbe):
Kadarkoli v dnevu - lahko zjutraj, pred kosilom ali med popoldansko dejavnostjo.
Okvir
Potrebna gradiva za izvedbo:
Slike, ki jih dopolnjuje zvezek z nalogami, z igrivimi vajami za risanje, tematsko povezanimi s slikami na temo spolov in skrbi (glej spletne strani).
Priprava:
Nabor priporočenih tem za razpravo za učitelje (glej spodaj).
Časovni okvir:
Vsaj 30 minut, vendar lahko traja dlje.
Prostor (velikost ipd.):
1 soba z mizami (ali pa lahko otroci sedijo na tleh) - odvisno od števila otrok v vrtcu.
Navodila in opis poteka korak za korakom:
KORAK 1: Razdelite slike med otroke. Lahko delajo v majhnih skupinah po 5-7 otrok skupaj in vsaka skupina dobi svojo škatlo. Več otrok lahko skupaj dela na 1 sliki in se med seboj pogovarjajo. Lahko pa vsak otrok dela sam.
KORAK 2: Med igranjem s slikami v razredu poteka stalna razprava, ki jo spodbuja učitelj z naslednjimi vprašanji (spremeniti jih je treba glede na učiteljevo ustvarjalnost): o <i>Deklica na sliki vozi medvedka na invalidskem vozičku:</i> Kako se medvedek počuti v invalidskem vozičku? Kdo od vas skrbi za medvedka? Ali skrbite še za koga drugega? Kako skrbite zanj/o? o <i>Slika o merjenju temperature:</i> Kako se medvedek počuti v postelji? Kdo mu meri temperaturo?

Kakšen izraz ima na obrazu? Je zaskrbljen? Kdo vam doma izmeri temperaturo, ko ste bolni? Kdo meri temperaturo bolnikom v bolnišnici? Kaj storimo, če termometer pokaže, da imamo vročino?
o *Zbor v šoli*: Kdo je na sliki? Kdo poučuje in razlaga? Ali v vrtcu dela več žensk ali moških? Zakaj? Ali se tudi vi kdaj igrate šolo? Kdo si želi biti učitelj, ko odraste? Ali so lahko tudi fantje učitelji? Zakaj ni več moških učiteljev?

o *Glasbena slika*: Kaj počne deklica na sliki? Kdo pleše in poje z vami doma?

o *Slika o pomoči pri hranjenju*: Kaj počne deček na sliki? Zakaj to počne? Kaj je še na sliki? Ali kdaj hraniš svojega medvedka? Ali hranite koga drugega? Kaj se zgodi, če nam nihče ne pripravi hrane in nimamo kaj jesti? Kdo pospravlja, pere perilo, lika, pomiva posodo, odnaša smeti? Kako pomagate doma?

o *Slika o kuhanju*: Kdo je na sliki? Kaj dela? Zakaj to počne? Ali je običajno, da kuhajo fantje? Kdo kuha doma? Ali doma pomagaš pri kuhanju? Kdo pripravlja hrano v vrtcu? Ali so lahko tudi fantje kuharji? Ali lahko dečki kuhajo tako dobro kot deklice? Ali boš kuhal, ko boš odrasel? Kaj boš kuhal?

o *Slika o delu na vrtu*: Kaj počne deklica na sliki? Zakaj to počne? Kdo med vami prav tako dela na vrtu? Kaj raste na drevesu? Ali radi jeste jabolka? Zakaj je pomembno, da jemo jabolka? Ali sadje in zelenjava rasteta sama od sebe ali mora nekdo skrbeti zanj, da rasteta?

KORAK 3: Razdelite zvezek z nalogami (lahko kot nadaljevalno dejavnost naslednji dan) in pustite, da otroci skupaj ali samostojno rešujejo naloge. Pomagajte jim razumeti naloge (pobarvajte, povežite pike, dopolnite sliko, narišite itd.).

KORAK 4: Na koncu predlagamo, da se z otroki pogovorite o naslednjih vprašanjih:

o Kako so ti všeč te slike?

o Kaj vam je najbolj všeč?

o Kaj počnejo dečki in deklice na teh slikah? Ali tudi vi počnete vse te stvari? Česa ne počnete? Zakaj ne?

o Kako bi bile videti tvoje slike?

Cilji metode:

Otroci bodo prejeli sporočilo o raznolikosti skrbi, njeni vseprisotnosti v vsakdanjem življenju, o tem, da so skrbstvene dejavnosti lahko igrive ter da so fantje in dekleta lahko enako vključeni v različne skrbstvene naloge, tudi v različne skrbstvene poklice.

Specifikacije po vsebini

Vidik spolne občutljivosti je obravnavan v vsaki sliki in zlasti v predlaganih vprašanjih za razpravo v vrtčevski skupini. Vse slike so povezane s skrbstvenim delom in v razpravo vnašajo spolno občutljivo perspektivo.

Variacije oziroma prilagoditve:

Slikovno gradivo in zbirka nalog ponujata veliko možnosti za njihovo uporabo. Učenci in učenke lahko več dni sestavljajo posamezne slike ali pa tej temi posvetijo en sam dan. Slike lahko uporabijo pri tematskem pogovoru o delitvi gospodinjskega in skrbstvenega dela v družini ali za predstavitev različnih skrbstvenih poklicev. Gradivo ponuja izhodišče za razpravo o različnih drugih temah, kot so samooskrba, invalidnost, staranje, ekologija itd.

Uporabnost po izvedbi:

Reprodukcija spolnih stereotipov; opozarjanje na različne moškosti.

Komentarji, izkušnje, namigi, tveganje ipd.:

Učitelji in učiteljice morajo biti pozorni na raznolikost v skupini in omogočiti prostor za enakost.

Vir:

Ivan Mitrovski (ilustrator) in ECAROM ekipa z Mirovnega inštituta, Slovenija.